Мінскі дзяржауны педагагічны інстытут імя А.М.Горкага

СЛОЎНІК МУЗЫЧНЫХ ТЭРМІНАЎ
З "ДОБРА ТЭМПЕРАВАНАГА КЛАВІРА" І.С.БАХА (рэд.Б.Муджэліні)

Мінск 1993

36.

Друкуецца у адпаведнасці з рашэннем рэдакцыйна-выдавецкага савета МДПІ імя А.М.Горкага

Складальнік Л.М.Красавіна

Навуковы рэдактар кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры беларускай літаратуры Мінскага педагагічнага інстытута імя А.М.Горкага А.У.Рагуля

Гэты слоунік змяшчае пераклад з італьянскай на расійскую і беларускую мовы музычных тэрмінау, выкарыстаных у "Добра тэмпераваным клавіры" (ДТК) І.С.Баха рэдактарам Бр.Муджэліні. Дзеля зручнасці карыстання слоунікам тэрміны размяшчаюцца не у алфавітным парадку, а па творах, якія складаюць "ДТК" І.С.Баха у той паслядоунасці, у якой выкарыстоувае іх Б.Муджэліні.

Слоунік, на наш погляд, дапаможа вучням, студэнтам больш усвядомлена вывучаць і выконваць складаную і цудоуную музыку І.С.Баха.

1 Ба 2015

Preludio I

Andante con moto	умеренно медленный темп, соответствующий спокойному шагу, с движением	умерана павольны тэмп, адпаведны спакойнаму кроку, з рухам
legato, molto tenuto ed uguale	связно, очень выдержанно и одинаково, ровно	звязна, вельмі вытрымана, і аднолькава, роўна
segue similmente	следуя подобным образом	рухаючыся падобным чынам
crescendo a poco a poco	увеличивая звучание постепенно	павялічваючы гучнасць паступова
sempre crescendo	все время увеличивая звучание	увесь час павялічваючы гучнасць
simile	аналогично, подобно	аналагічна, падобна
diminuendo a poco a poco	постепенно уменьшая звучание	памяншаючы гучнасць паступова
allargando	расширяя	пашыраючы

Fuga I

legatissimo, con perfetta uguaglianza di suono	очень связно, с безукоризненно ровным звуком	вельмі звязна, з бездакорна роўным гукам
marcato	подчеркивая	падкрэсліваючы
sempre legatissimo	все время очень связно	увесь час вельмі звязна

poco ritenuto	постепенно замедляя	паступова запаволіць
calmo	тихо, спокойно	ціха, спакойна

Preludio II

Allegro	весело, живо, скоро	весела, жвава, хутка
energico, articolato	энергично, членораздельно	энергічна, членападзельна
segue	подобно, подобным образом	падобным чынам
crescendo a poco a poco	увеличивая звучание постепенно	павялічваць гучнасць паступова
Presto	скоро, быстро	хутка, шпарка
meno	менее	менш, меней
sempre molto f	все время очень громко	увесь час вельмі гучна
poco ritenuto	чуть сдержаннее	крыху стрымана
Adagio	медленно, тихо	павольна, ціха
come recitativo	как декламация, подобно речитативу	як дэкламацыя, падобна да рэчытатыву
sempre allargando	все время расширяя	увесь час пашыраючы

Fuga II

Allegretto	темп, несколько более подвижный, чем allegro	тэмп, крыху больш рухавы за allegro

il suono sia dolce ma pieno	как нежным, так и наполненным звуком	пяшчотным і напоуненым гукам
poco staccato	чуть отделяя	ледзь адрывісцей
pochissimo staccato	едва отрывая, отделяя	крыху паасобку, асобна
piu staccato	более отрывисто	больш адрывіста
largamente	широко, протяжно	шырока, працяжна
molta voce	гораздо больше выделяя голос	значна больш, вылучаючы голас

Preludio III

Veloce	быстрый, скорый	хуткі
uguale	одинаково, ровно	аднолькава, роуна
crescendo a poco a poco	увеличивая звучание постепенно	павялічваючы гучнасць паступова
un poco largamento	немного протяжнее	крыху працяжней

Fuga III

Allegro moderato	радостно, весело, умеренно	радасна, весяла, умерана
ben accentato, con brio ed esatta misura	хорошо выговаривая и метрически точно	добра выгаворваючы і метрычна дакладна
marcato	подчеркивая	падкрэсліваючы
leggero	легко	лёгка
marcato ma sotto voce	подчеркивая, но вполголоса	падкрэсліваючы, але напаўголасу

38

allargando	расширяя	пашыраючы
non troppo legato	не слишком связно	не лішне звязна
sempre	все время	увесь час
energico	энергично	энергічна
poco legato	довольно связно	даволі звязна
un poco crescendo	немного увеличивая звучание	крыху павялічваючы гучнасць
crescendo sempre	все время увеличивая звучание	увесь час павялічваючы гучнасць

Preludio IV

Andante espressivo	спокойно, выразительно	спакойна, выразна
un poco crescendo	немного увеличивая звучание	крыху павялічваючы гучнасць
marcato	подчеркивая	падкрэсліваючы
molto espressivo	очень выразительно	вельмі выразна
molta voce e largamente	в полный голос и протяжно	на поўны голас і працяжна
poco ritenuto largamente	чуть замедляя и протяжно	прыцішваючы тэмп і працяжна

Fuga IV

Moderato	умеренно	мерна
solenne	торжественно	урачыста
molto	очень	вельмі

sottovoce il Contro soggetto	противосложение вполголоса	супрацьскладанне напаўголасу
ben marcato	хорошо подчеркивая	добра падкрэсліваючы
legatissimo uguale e sotto voce	очень связно, ровно и вполголоса	вельмі звязна, роўна і напаўголасу
marcato ma sempre p	подчеркивая, но все время тихо	падкрэсліваючы, але увесь час ціха
largamente e sempre rallentando	протяжно и все время замедляя	працяжна і увесь час запавольваючы

Preludio V

Allegro vivace e brillante	радостно, оживленно, ярко и блестяще	радасна, ажыўлена, ярка і бліскуча
leggero, scorrevole e poco legato	легко, текуче и довольно связно	лёгка, цякуча і даволі звязна
sempre crescendo	все время громче	увесь час гучней
tenuto	придерживая	прытрымваючы
rallentando	замедляя	запавольваючы
Adagio	медленно, тихо	павольна, ціха
secche	суше	суха

Fuga V

Allegro moderato ed energico	умеренно быстро и энергично	умерана хутка і энергічна

risoluto e poco legato	решительно и довольно связно	рашуча і даволі звязна
marcatissimo	очень подчеркнуто	вельмі падкрэслена
deciso	решительно	рашуча
non legato, solenne	не связно, торжественно	не звязна, урачыста
	Preludio VI	
Allegro ma non troppo	радостно, весело, но не слишком	хутка, радасна, але не залішне
leggero, uguale, poco legato	легко, ровно, довольно связно	лёгка, роуна, даволі звязна
un poco marcato	немного подчеркивая	крыху падкрэсліць
piu	более	больш
crescendo a poco a poco	увеличивая звук постепенно	павялічваць гучнасць паступова
	Fuga VI	
Andante espressivo	спокойно выразительно	спакойна і выразна
tenuto	выдержанно, придержать	вытрымана
uguale	одинаково, ровно	аднолькава, роуна
diminuendo	уменьшая звучание	змяншаючы гучнасць
allargando	расширяя	пашыраючы

Preludio VII

Allegro molto tranquillo	быстро, но очень спокойно	хутка, але вельмі спакойна
preludiando	прелюдируя	нібыта прэлюдыя
crescendo	увеличивая звучание	павялічваць гучнасць
energico	энергично	энергічна
Un poco meno mosso	немного спокойнее	крыху спакойней
come organo	как будто орган	як арган
sempre legatissimo	все время очень связно	увесь час вельмі звязна
marcato	подчеркивая	падкрэсліваць

Fugato

semplice	просто	проста
un poco ritenuto	немного замедлить	крыху прыцішыць, запаволіць
legato	связно	звязна
un poco rallentando	немного замедлить	крыху прыцішыць, запаволіць

Fuga VII

Allegro moderato ma con brio	умеренно быстро, но с огнем	умерана хутка, але агніста
un poco crescendo	немного увеличивая звучание	крыху павялічваць гучнасць

tenuto	выдержанно	вытрымана
molto allargando	очень расширить	вельмі пашырыць

Preludio VIII

Lento; con profondo sentimento	медленно; с глубоким чувством	павольна; з глыбокім пачуццё
sentito	слушать	слухаць
dolente	жалобно, скорбно	жаласна, журботна
con larga espressione	с большой выразительностью	з вялікай выразнасцю
marcato	подчеркивать	падкрэсліваць
molto diminuendo	очень уменьшить звучание	вельмі паменшыць гучнасць
non troppo legato	не слишком связно	не лішне звязна
solenne	торжественно	урачыста
dolce	нежно	пяшчотна
un poco largamente	немного шире	крыху шырэй
rallentando	замедляя	прыцішыць, запаволіць

Fuga VIII

Andante sostenuto	сдержанным шагом	стрыманым крокам
senza coloriti, come organo	без колорита, как орган	бясколерна, як арган

un poco piu di voce	немного более выделить голос	крыху больш вылучыць голас
crescendo a poco a poco	увеличивать звучание постепенно	павялічваць гучнасць паступова

Preludio IX

Allegretto piacevole con semplicita	умеренно быстрый темп, изящно с простотой	умерана хуткі тэмп, зграбна, проста
un poco marcato	немного подчеркнуть	крыху падкрэсліць

Fuga IX

Allegro deciso	быстро, решительно	хутка, рашуча
energico	энергично	энергічна
poco legato	довольно связно	даволі звязна
tenuto	точно по длительности и ровно по силе	дакладна па працягласці і роўна па моцнасці
leggero	легко	лёгка
sempre	все время	увесь час
marcato	подчеркнуто	падкрэсліна

Preludio X

Andante sostenuto e cantabile	Спокойно сосредоточенно и певуче	Спакойна засяроджана і пявуча
senza sfuggire	без спешки	не спяшаца

creschendo	увеличивая звучание	павялічваць гучнасць
poco ritenuto	чуть замедлить	крыху запаволіць
un poco accelerando	немного ускорить	крыху хутчэй
Presto	быстро	хутка
ben marcate le note lunghe	подчеркивать длинные ноты	падкрэсліваць доўгія ноты
poco legato	довольно связно	даволі звязна
largamente	протяжно	працяжна

Fuga X

Molto allegro e con brio brillante	очень быстро и блестяще	вельмі хутка і бліскуча

Preludio XI

Allegretto vivace e brioso	довольно быстро, живо, возбужденно	даволі хутка, жвава узбуджана
poco legato	не очень связно	не вельмі звязна
crescendo	постепенно увеличивая силу звука	паступова павялічваць моцнасць гуку
ritenuto	замедленно	запаволіць

Fuga XI

Allegretto	довольно быстро	даволі хутка

sopra	над, сверху (в данном случае соотв. рука должна быть выше др.)	над, зверху (у дадзеным выпадку: адпаведная рука павінна быць вышэй за др.)
ma marcato	но выделяя	але вылучыць
poco staccato	немного отрывисто	крыху адрывіста
tenuto	точно по длительности и силе	дакладна па працягласці і моцнасці
energico	энергично, сильно	энергічна, моцна
	Preludio XII	
Andante sostenuto ed elegiaco	спокойно сдержанно и элегически	спакойна стрымана і элегічна
marcato	выделяя, подчеркивая	вылучыць, падкрэсліць
con la piu grande espressione	с еще большей выразительностью	яшчэ больш выразна
allargando	расширяя, замедляя	пашыраць, запавольваць
con molta voce e sempre espressione	в полный голос и все время выразительно	у поўны голас і увесь час выразна
	Fuga XII	
Molto moderato	весьма умеренно	даволі мерна
bene appoggiato	как следует выдерживая	як след вытрымаць
sotto voce	вполголоса	напаўголасу
sempre legato	все время связно	увесь час звязна
marcato	выделяя	вылучаць
deciso	решительно, смело	рашуча

sempre piu largamente	все более протяжно	яшчэ больш працяжна
	Preludio XIII	
Allegretto	довольно быстро	даволі хутка
sotto voce	вполголоса	напаўголасу
crescendo	увеличивая силу звука	павялічваць моцнасць гуку
poco ritenuto	чуть замедляя	крыху запаволіць
	Fuga XIII	
Andantino grazioso	довольно спокойно и грациозно	даволі спакойна і грацыёзна
ma marcato	выделяя	вылучыць
non legato, ugualissimo	не связно и предельно точно	не звязна і найбольш дакладна
leggermente	слегка, легковесно	злёгку, не важка
crescendo a poco a poco	постепенно увеличивая силу звука	паступова павялічваць моцнасць гуку
sempre crescendo	все время увеличивая силу звука	увесь час павялічваць моцнасць гуку
deciso	решительно, смело	рашуча
	Preludio XIV	
Allegro giusto	быстро, соразмерно, точно	хутка, суразмерна, дакладна
poco legato	чуть связно	ледзь звязна

marcato	выделить	вылучыць
sempre	все время	увесь час
poco ritenuto	немного замедлить	ледзь запаволіць
secchi	сухо	суха
energico	энергично	энергічна
	Fuga XIV	
Andante; con severa espressione	спокойно; с серьезной выразительностью	спакойна; з сур'ёзнай выразнасцю
sotto voce, tenute ed uguali	вполголоса, точно по длительности и силе и однообразно	напаўголасу, дакладна па працягласці і моцнасці і аднастайна
sempre legatissimo, senza colore	все время очень связно и бескрасочно /Барток/	увесь час вельмі звязна і бескалярова
allargando	расширяя, замедляя	пашыраючы і запавольваючы
	Preludio XV	
Molto vivace e brillante	очень живо и блестяще	вельмі жвава і бліскуча
poco legato	чуть связно	ледзь звязна
sopra	над, сверху (в данном случае: соотв. рука должна быть выше другой)	над, зверху (у дадзеным выпадку: адпаведная рука павінна быць вышэй за другую)
meno	менее	менш

leggero	легко	лёгка
sempre crescendo	все время увеличивая силу звука	увесь час павялiчваць моцнасць гуку
senza rallentando	без замедления	без запавольвання

Fuga XV

Allegro moderato, ma con molto brio	умеренно быстро, но очень живо, весело	умерана хутка, але жвава, з весялосцю
sotto voce	вполголоса	напаўголасу
tenuto	выдержанно	вытрымана
poco legato	не очень связно	не вельмi звязна
quasi staccato	почти отрывисто	амаль адрывiста
sempre	всегда, постоянно	заусёды, заужды
marcato	выделяя	вылучаць
lento	медленно, слабо, тихо	павольна, слаба, цiха

Preludio XVI

Lentamente	медленно	павольна
sempre legatissimo	постоянно очень связно	заусёды вельмi звязна
diminuendo e rallentando	уменьшая силу звука и замедляя	памяншаць моцнасць гуку i запавольваючы

Fuga XVI

Andante con moto	спокойным шагом с движением	спакойным крокам, але з рухам

poco marcato	не очень выделяя	не вельмі вылучаць
crescendo	постепенно увеличивая силу звука	паступова павялічваючы моцнасць гуку
piu	более	больш
ritenuto	замедленно	запаволена
	Preludio XVII	
Allegro scherzoso	живо, шутливо, игриво	жвава, жартаўліва, гарэзліва
poco legato, brillante	чуть связно, блестяще	ледзь звязна, бліскуча
marcato	выделяя, подчеркивая	вылучаць, падкрэсліваць
poco ritenuto	не очень замедленно	не вельмі запаволена
poco legato	чуть связно	ледзь звязна
	Fuga XVII	
Moderato	умеренно, сдержанно	умерана, стрымана
sotto voce	вполголоса	напаўголасу
un poco marcato	немного выделяя	крыху вылучаць
marcato e pesante	выделяя и тяжело	вылучаць і цяжка
rallentando	замедляя	запавольваючы
	Preludio XVIII	
Allegretto un poco espressivo ma semplice	Не очень скоро, довольно выразительно, но просто	не вельмі хутка, даволі выразна, але проста

marcato	выделяя	вылучаць, падкрэсліваць
tenuti	выдержанно, точно	вытрымана
molto espressivo	очень выразительно	вельмі выразна
	Fuga XVIII	
Andante	спокойной поступью	спакойным поступам
nobilmente espressivo	благородно выразительно	высакародна, выразна
pesante	тяжело, грузно	цяжка, важка
quasi	почти, вроде, подобно	амаль, нібыта, накшталт
ma marcrto	но выделяя	але вылучаць
un poco sottovoce	немного вполголоса	крыху напаўголасу
largamente	широко, протяжно	шырока, працяжна
	Preludio XIX	
Allegretto grazioso	довольно скоро и грациозно	даволі хутка і грацыёзна
legatissimo	в высшей степени связно	вельмі звязна
deciso	решительно, смело	рашуча, смела
senza rallentando	без замедления	не запавольваць
	Fuga XIX	
Allegro molto tranquillo	скоро, но очень спокойно	хутка, але вельмі спакойна
sempre tutto legatissimo	все голоса все время очень связно	усе галасы заўжды вельмі звязны

dolce	нежно	пяшчотна
marcato	выделяя, подчеркивая	вылучаючы падкрэсліваючы
	Preludio XX	
Allegro vivace e deciso	скоро, живо и решительно	хутка, жвава і рашуча
staccatissimo	очень отрывисто	вельмі адрывіста
	Fuga XX	
Molto moderato	очень умеренно	вельмі размерана
poco staccato	немного отрывисто	крыху адрывіста
pesante	тяжело	цяжка
ben legato	очень связно	вельмі звязна
sottovoce	вполголоса	напаўголасу
tenuto	выдержанно, точно	вытрымана, дакладна
rallentando	замедляя	запавольваючы
lunga	долго	доўга
largamente	широко, протяжно	шырока, працяжна
energico	энергично	энергічна
ritenuto	замедленно	запаволена
molto largamente	очень широко	вельмі шырока
	Preludio XXI	
Allegro vivace	скоро, живо	хутка, жвава

15a 2015

uguale e brillante	однообразно и блестяще	аднастайна і бліскуча
poco legato	чуть связно	крыху звязна
allargando	расширяя	пашыраючы
poco ritenuto	немного замедлить	крыху запаволіць
	Fuga XXI	
Allegretto scherzoso	довольно скоро и шутливо	даволі хутка і жартаўліва
crescendo a poco a poco	постепенно увеличивая силу звука	паступова павялічваць моцнасць гуку
senza rallentando	без замедления	без запавольвання
	Preludio XXII	
Adagio lamentoso	медленно, жалобно	павольна, жаласна
molto tenuto	очень точно	вельмі дакладна
molto espressivo	очень выразительно	вельмі выразна
marcato	выделяя	вылучаючы
pesante	тяжело	цяжка
dolcissimo	очень нежно	вельмі пяшчотна
passionato	страстно, пылко	моцна, аддана, палка
meno	менее	менш
	Fuga XXII	
Andante sostenuto	спокойной поступью	спакойным поступам

ed uguale	сдержанно и однообразно	стрымана і аднастайна
un poco piu di voce	чуть больше показать данный голос	крыху больш вылучыць гэты голас
marcato	выделяя	вылучаючы
sempre piu largamente	все более протяжно	усё больш працяжна
	Preludio XXIII	
Allegretto tranquillo	не очень скоро, спокойно	не вельмі хутка, спакойна
tutto legatissimo	все очень связно	усе (галасы) вельмі звязна
un poco piu sonoro	немного более звонко, звучно	крыху званчэй, гучней
	Fuga XXIII	
Andante	спокойной поступью	спакойным поступам
piu	более	больш
crescendo sempre	все время увеличивая силу звука	увесь час павялічваючы моцнасць гуку
ritenuto	замедленно	запаволена
	Preludio XXIV	
Andante	спокойным шагом	спакойным крокам
come organo	как орган	як арган
crescendo poco a poco	увеличивая силу звука постепенно	павялічыць моцнасць гуку паступова
allargando	расширяя, замедляя	пашыраць, прыцішаць

Fuga XXIV

Largo	широко, медленно	шырока, павольна
espressivo dolente	выразительно, жалобно, скорбно	выразна, жаласна, сумна
legato molto ed uguale	очень связно и ровно	вельмі звязна і роуна
marcato	выделяя, подчеркивая	вылучаючы, падкрэсліваючы
semplice	просто, естественно	проста, натуральна
serenamente, tutto p ed uguale	ясно, светло, все голоса тихо и ровно, однообразно	ясна, усе галасы ціха і роуна аднастайна
ma marcato	но подчеркивая, выделяя	але падкрэсліваючы, вылучаючы
allargando	расширяя, замедляя	пашыраючы, запавольваючы

Вучэбнае выданне

Слоўнік музычных тэрмінаў з "Добра тэмпераванага клавіра" І.С.Баха (рэд. Б.Муджэліні)

Складальнік Красавіна Лілія Міхайлаўна

Падпісана ў друк 29.12.92. Фармат 60х84 1/16. Папера друк. № 2. Афсетны друк. Ум.друк.арк. 1,43 (1,32). Ул.-выд.арк. 1. Тыраж 50 экз. Заказ 6. Цана 1 р.

Ратапрынт МДПІ імя А.М.Горкага. 220809, Мінск, вул.Савецкая, 18.